

KJAK

Ongin javning av almanna-veitingum í 2015

Eyðgunn Samuelsen
løgtingskvinna

Rættuligur orðadráttur var í løgtinginum, tá ið uppskotið hjá andstøðuni um at hækka viðbótina hjá teimum fólkapensjónistum, ið bert hava fólkapensjón og samhaldsfasta at liva av, var til viðgerðar. Landsstýriskvinnan var rættiliga uppøst og skírdi uppskotið fyri valflesk og ábyrgdarleysan politikk frá eini andstøðu, ið bert sendi ballónir og tóm lyftir upp í luftina.

Vit í Javnaðarflokkinum stóðu spyrjandi og undraðust yvir harðligu ákæurnar frá landsstýriskvinnuni. Men nú figgjarlógini fyri komandi ár er til viðgerðar, koma viðurskipti fram, sum viðvirka til, at ein betur skilir hvar skógvurin trýsti hjá landsstýriskvinnuni. Landsstýriskvinnan og samgonga hennara raðfesta, nevniliga, als ikki pensjónistarnar komandi ár.

Javningin av almanna-veitingum, fólkapensjón, fyritiðarpensjón, viðbót til ávísar pensjónistar og øðrum almannaveitingum, tilsamans 7,3 milliónir í 2015, er strikað á figgjarlógini fyri komandi ár. Við at strika javningina minkar pensjónin støðugt í virði, meðan dagligu útreiðslurnar hjá pensjónistunum, líka so lítið sum hjá okkum øðrum, ikki minka. Landsstýriskvinnan hevur valt

at raðfesta henda pening til onnur endamál.

Stórar sparingar í pensjónunum í 2016

Tað er eisini komið fram undir viðgerðini, at í fólkapensjónini í 2016 skulu 25,2 milliónir sparast og 3,9 milliónir í fyritiðarpensjón. Enn veit ongin, hvussu hesar milliónir skulu sparast. Landsstýriskvinnan hevur ført fram, at ongin verandi pensjónistur skal missa nakað, samstundis sum hon eisini hevur ført fram, at samgongan ætlar at taka frá teimum ríku pensjónistunum so tey, ið hava minni fáa meir. Sama ljóðar nú frá landsfundi Fólkaflaksins, at ongin, ið er pensjónistur í dag, verður raktur.

Tað er trupult at fáa eyga á, hvussu hesar útsagnir kunnu hanga saman, ikki minst tá ið landsstýriskvinnan sjálv upplýsir, at sparast skulu tilsaman 28 milliónir í pensjónum í 2016.

Byrja við javningini

Hóast tann upphæddin, ið verður strikað við javningini, ikki er ein stór upphædd fyri hvønn einstakan pensjónist, so er hon við til at tryggja, at virðið av pensjónini ikki minkar. Tí hevði javningin, saman við tí hækkingini av viðbótini á 3000 krónum pr. ár til giftar pensjónistar og 4.200 krónur til ógiftar pensjónistar, ið vit skjóta upp, verið ein figgjarligur bati fyri pensjónistarnar.

Sum gongdin er nú, har samgongan støðugt hevur minkað javningina fyri nú at strika hana, er virðið á pensjónini støðugt fallandi.

Eitt slagorð hjá samgonguni hevur verið "meira fyri minni", okkara pensjónistar merkja nú og komandi ár, at tey bert fáa minni og minni, og tað gevur so ikki meira at lívbjarga sær fyri.

Inklusjón viðurkennir fjølbroytni

Tóra við Keldu
forkvinna í MBF –
Meginfelag teirra
brekaðu í Føroyum

Nógv verður tosað um inklusjón av næmingum við avbjóðingum í fólaskúlanum, og kanningar vísa, at inklu-

sjón kann styrkja læringina hjá øllum næmingum.

Hugtakið og bakgrund

Hugtakið inklusjón stendur í Salamanca yvirlýsingini, uppkallað eftir spanska býnum, har fyrsta altjóða orðaskifti um inkluderandi skúlan var í 1994. Har møttust umboðsfólk úr 92 londum og 25 altjóða felagsskapum fyri at undirskriva, at útbúgving fyri øll eisini skuldi fevna um næmingum við avbjóðingum.

Eisini vísir ST sáttmálin, um rættindi teirra, ið bera brek, í grein 24 á rættin til útbúgving í eini inkluderandi útbúgvingarskipan á øllum stigum og læring fyri lívið.

Hetta merkir, at bæði læring og menning í skúla so vítt gjørligt skal vera í vanligu fólaskúlanum og í nærumhvørvinum hjá næminginum.

Ymiskar lýsingar eru av inklusjón, men breið semja er um, at fyri nakrar næmingar er vanlig undirvísing ikki nøktandi. Næmingar við avbjóðingum skulu tí framhaldandi hava móguleika

fyri serundirvísing, um neyðugt.

Inkluderandi læruumhvørvið

Grundleggjandi spurningurin er, hvussu inkluderandi læruumhvørvið verður tryggt og harvið fakliga støðið hjá øllum næmingum. "Dansk Clearinghouse" hevur m.a. gjørt eitt skipað granskingaryviril av altjóða kanningum um úrslitinum av inklusjón av næmingum við avbjóðingum, sum vísir, at inklusjón kann styrkja læringina hjá øllum næmingum. Men um inklusjónin skal eydnast er kravið, at skúlastjórar, lærarar og onnur starvsfólk, sum arbeiða við inklusjón, hava vitan um undirvísing av næmingum við avbjóðingum og eisini hava móguleika at venda sær til fakfólk, sum kunnu vegleiða og stuðla arbeiði teirra.

Inklusjón nýtt og avbjóðandi

Tá ið vit siggja skúla og undirvísing í ljósinum av inklusjón eru avgjörðar fyrtreytir. Tó tykist tað ofta í almenna inklusjónskjakinum sum um, at inklusjón er nakað, sum vit bara "bestemma okkum til" og so gera vit tað. Vandir er fyri, at fatanin av inklusjón verður skeiklað soleiðis, at veruligu krøvini hvørva ella ikki verða tikin í álvara. Inklusjón krevur politiskan vilja, broyttan samfelagsligan hugburð og fleiri móguleikar fyri broytingum hjá skúlaleiðslum og lærarum.

Inklusjón krevur hugburðsbroyting og verður ikki sett í verk við tosi ella kjaki ella um hugtakið fær pláss í fólaskúlalógini. Her skulu grundleggjandi broytingar

frá øllum síðum til, tí hugtakið er nýtt í útbúgvingini hjá lærarum.

Allir næmingar saman tryggjar ikki inklusjón

Í juni 2014 fekk MMR handað tilmælið frá arbeidshólki um sernámsfrøðiliga økið innan fólaskúlaøkið. Í tilmælinum verður staðfest, at 0,72% av næmingum í fólaskúlaaldri ganga í serskúla. Eftir tølunum at døma sær tað gott út, men at næmingarnir eru á sama stað tryggjar ikki inklusjón.

Eitt nú í Danmark er gjørd ein ambitiøs politisk dagskrá við ynskjum við øktari inklusjón í fólaskúlanum. Fleiri næmingar við serligum tørvi eru fluttir úr serskúlum og eru nú partur av vanligu undirvísingini. Fakliga úrslitið skuldi eftir ætlan gerast betur og trivnaðurin varðveittur. Her gekk tó avgjørt ikki sum ætlað, tí hetta er nevniliga ikki nakað vit bara "bestemma okkum til" at gera, men nakað, sum skal innarbeiðast við at broyta vanahugsan og geva skúlunum, lærarum og starvsfólki karmar og móguleikar at til-laga undirvísingina.

Inklusjón í samfelag og fólaskúla

Fólaskúlin er avgerandi táttur í føroyska samfelagnum, men óivað verður avbjóðingin at gera inklusjón til veruleika ov stór fyri fólaskúlan einsamallan.

Alt samfelagið má kenna ábyrgd í sambandi við inklusjón av fólki, ið bera brek, og at vit saman viðurkenna fjølbroytni.

TROTABÚGV

Í trotabúnum Sp/f Dorus S. Johannesen í likvidation, Postboks 3, 700 Klaksvík, skrá.nr. 665, SKS 3-256/2011, verður hildin endaligur skiftifundur hósdegan tann 18. desember 2014, kl. 10:45, á skrivstovuni hjá skiftirættinum, C. Pløysengøta 1, Tórshavn, til staðfesting av uppskoti til roknskap og útluting við eini dividendu (býtispeningi) á 12,8478 % til vanlig krøv.

Uppskotið við fylgiskjølum kann eftirskoðast á skrivstovuni hjá skiftirættinum.

Fráboðaði krøv og onnur krøv, ið verða fráboðað eftir staðfestan av roknskapinum, kunnu ikki verða tikin við.

Útgjalding verður 4 vikur eftir staðfestingina, um ikki kært er innan ta tíð.

FØROYA SKIFTIRÆTTUR, TANN 17.NOVEMBER 2014.

SKULDARS-ANERING

Føroya Skiftirættur er tann 13. november 2014 farin undir at viðgera mál um skuldarsanering fyri

Sofus Hansen, føddur tann 24. apríl 1957, búsitandi: Norðskálavegur 29, 460 Norðskáli.

Kravánarar verða bidnir um skrivliga at venda sær til hjálpara skiftirættisins, advokat Óli Hansen, Faroe Law, Magnus Heinasonargøta - Boks 158, 100 Tórshavn, innan 4 vikur frá hesi kunngerð og boðað frá og skjalprógva krøv síni.

FØROYA SKIFTIRÆTTUR, TANN 13.NOVEMBER 2014.

Sólsetur

SEINASTA FERÐIN

Jarðarferðarhjálp

Í samband við jarðarferð kunna vit hjálpa við øllum tí ymiska, sum er at billeggja og samskipa.

Ring og hoyr nærri

TELEFON 35 36 37 | 299 000
WWW.SOLSETUR.FO